

Joensuun Vihreä valtuustoryhmän valtuustoaloite maksuttoman toisen asteen säilyttämisestä Joensuussa

KV 29.04.2024 § 31
653/00.02.00.03/2024

Joensuun Vihreä valtuustoryhmä jätti 29.4.2024 valtuuston puheenjohtajalle valtuustoaloitteen maksuttoman toisen asteen säilyttämisestä Joensuussa.

Päätös:

Lähetettiin kaupunginhallituksen valmisteltavaksi.

Ryhmäaloite maksuttoman toisen asteen säilyttämiseksi Joensuussa

Eduskunnan kehysriihessä tehtiin esitys maksuttoman toisen asteen rajaamisesta sen vuoden loppuun, kun opiskelija täyttää 18 vuotta. Tämä romuttaisi nykyisen maksuttoman toisen asteen mallin, ennen kuin yksikään sen piirissä aloittanut opiskelija ehtii valmistua esimerkiksi ylioppilaaksi.

Päätös tarkoittaisi sitä, että muun muassa oppimateriaalien, ylioppilaskokeiden ja ammatillisen puolen työvälineiden hinta voi siirtyä nuoren itsensä maksettavaksi kesken opintojen. Monimutkaisuuden lisäksi malli on eriarvoistava: oppimateriaaleista koituvat lisäkulut osuvat erityisesti niihin nuoriin ja perheisiin, joihin myös asumistuen ja muun sosiaaliturvan leikkaukset ovat jo kohtuuttomasti osuneet.

Maksuttomien oppimateriaalien muuttuminen maksullisiksi kesken opintojen on hyvin vaikea toteuttaa käytännössä, kun suuri osa opiskelumateriaaleista on sähköisiä ja esimerkiksi ylioppilaskirjoituksiin lukiessaan 18 vuotta täyttäneen pitäisi pystyä käyttämään niitä materiaaleja, jotka hän on edellisinä lukuvuosina maksutta saanut.

Riskinä on myös, että maksullisuuden alkaessa opinnot keskeytetään erityisen herkässä ikävaiheessa toisen asteen ollessa kesken. Tämä ei palvele tavoitetta nostaa Suomen koulutustasoa, eikä etenäkään vähennä nuorten syrjäytymisriskiä, pahoinvointia tai mielenterveyskriisiä.

Joensuun vihreä valtuustoryhmä esittää, että Joensuu säilyttää toisen asteen maksuttomana nykyisen mallin mukaisesti toisen asteen tutkinnon suorittamisen loppuun asti tai sen kalenterivuoden loppuun asti, kun opiskelija täyttää 20 vuotta.

Joensuussa 29.4.2024

Joensuun vihreä valtuustoryhmä